

Jaké je množství mrtvého dřeva v evropských bukových rezervacích?

V dnešní době je většina lesů intenzivně obhospodařována a mrtvé dřevo je téměř vzácností, přestože má v lesích důležitý význam - slouží jako stanoviště pro mnoho druhů organismů, dále funguje jako zásobárna živin nebo vody. Autoři této studie se snažili zjistit, kolik je průměrně mrtvého dřeva v evropských přírodních bučinách (rezervacích). Bučiny byly vybrány jako typ lesa vyskytující se téměř v celé Evropě. Autoři sebrali data o množství mrtvého dřeva z 86 bukových rezervací z celé Evropy a analyzovali je podle kritérií: typ lesa (nížinný, podhorský, horský), poměr popadaného dřeva a mrtvých stojících stromů, poměr objemu mrtvého dřeva ku objemu živých stromů a nakonec podle změn v množství mrtvého dřeva v čase. Podle zjištěných údajů je množství mrtvého lesa v přírodních rezervacích značně proměnlivé, přesto je ho průměrně asi 10krát více než v hospodářských lesích.

Využitelné výstupy:

V současných hospodářských lesích nalezneme jen minimální množství mrtvého dřeva (zhruba 10 m³/ha). Většinu ho tvoří pařezy a zbytky dřeva z těžby. Ze studie vyplývá, že v přírodním lese je mrtvého dřeva mnohem více, průměrný objem ze všech rezervací byl 130 m³/ha. Nicméně rozdíly mezi jednotlivými rezervacemi byly v objemu mrtvého dřeva poměrně velké, v některých se našlo jen minimální množství mrtvého dřeva, naopak maximální hodnota byla 550 m³/ha. V rezervacích poměrně nedávno založených bylo mrtvého dřeva méně, v rezervacích založených před delší dobrou, bylo množství mrtvého dřeva vyšší. Objem mrtvého dřeva v čase není konstantní a může se i velice dramaticky měnit. Pro Evropu je typické, že lesy jsou často narušovány drobnými událostmi a jen občas jsou narušeny ve velkém měřítku, např. větrnými, ledovými nebo sněhovými bouřemi, případně neobvyklým suchem. V obhospodařovaných lesích mohou být tato narušení mnohem větší, hlavně tam, kde je dlouhodobě udržován management stejnověkého lesa. Pokud bychom chtěli hospodářský les více přiblížit přírodním podmínkám, měli bychom dbát, aby v něm bylo průměrně asi 10krát více mrtvého dřeva než v současném hospodářském lese a občas nárazově zvýšit jeho množství.

Dále je důležité si uvědomit, že není mrtvé dřevo jako mrtvé dřevo. Různé organismy jsou vázané na různé typy mrtvého dřeva. Někteří ptáci potřebují hnízdní dutiny ve starých dutých, ale stále stojících stromech, padlé stromy pak hostí například mnoho druhů hub a lišejníků. V lese by se tedy měl vyskytovat dostatek jak stále stojících mrtvých stromů, tak i dostatečné množství popadaného dřeva. V některých rezervacích dokonce silně převažoval objem mrtvých stojících stromů nad popadaným dřevem.

Jednotlivé typy lesa se od sebe také liší. V horských bučinách nalezneme mnohem více mrtvého dřeva (především padlých stromů) než v podhorských a nížinných lesích. To může mít více příčin. Ve vyšších nadmořských výškách jsou více zastoupeny jehličnany, které se obecně rozkládají pomaleji než opadavé stromy (kromě dubu). V nížinách a dostupných podhorských oblastech byly lesy před založením studovaných rezervací hospodářsky využívány a mrtvé dřevo intenzivně odstraňováno. V nižších nadmořských výškách také může docházet k rychlejšímu rozkladu mrtvého dřeva.

Pokud chceme hospodářské lesy „zpřírodnit“, je důležité mít v nich mnohem více mrtvého dřeva, než je dnes běžné. Otázkou je o kolik. Měli bychom vzít v úvahu, v jakých nadmořských výškách se les nachází a jaké přírodní a klimatické změny jsou v dané oblasti běžné. Měli bychom zachovat určité množství starých, mrtvých, ale stále stojících stromů a zároveň mít dostatek popadaných stromů a dřeva v různém stupni rozkladu. Dostatek mrtvého dřeva v hospodářském lese může zvýšit diverzitu na něj vázaných organismů a následně ji pomoci udržet.

Grafické přílohy: [mapa.jpg](#) [1]

Zdroj: Christensen M., Hahn K., Mountford E.P., Ódor P., Standovár T., Rozenberger D., Diaci J., Wijdeven S., Meyer P., Winter S., Vrska T. 2005: Dead wood in European beech (*Fagus sylvatica*) forest reserves. *Forest Ecology and Management* 210: 267-282.

Zadal: Kateřina Vlčková

Jaké je množství mrtvého dřeva v evropských bukových rezervacích?

Publikováno z Fórum ochrany přírody (<http://forumochranyprirody.cz>)

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/jake-je-mnozstvi-mrtveho-dreva-v-evropskych-bukovych-rezervacich>

Odkazy:

[1] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/mapa.jpg>